

تاک

هر هفته در این ستون نوشته‌هایی درباره تربیت در اوآن کودکی (تاک) از متخصصان این حوزه منتشر می‌شود. هدف این است که آرام‌آرام در کشور از مرحله ذکر اهمیت توجه به این دوره مهم زندگی عبور کنیم و وارد مرحله اقدام و عمل درست شویم. این اقدام هم ناظر بر چرخش‌های نگرشی و عملی والدین و مربیان است و هم ناظر بر سیاست‌گذاری کشور برای این دوره است.

کودک متخصص یا خلاق؟

سمانه ذوالفقار*

والدین امروز، برای آموزش و یادگیری فرزندان خود وقت بیشتری اختصاص می‌دهند. برای مثال آنها را در کلاس‌های مختلف ثبت‌نام می‌کنند، از نرم‌افزارهای متنوع برای آموزش دادن به آنها استفاده می‌کنند و... این آموزش‌ها مهارت فرزندان در زمینه‌های گوناگون را بالا می‌برد، در نتیجه ما کودکانی موفق خواهیم داشت!

اگر به کودکی برنامه‌ای منظم بدهیم، آن را اجرا می‌کنند و در آینده فردی منظم و ماهر در رابطه با مسئولیت‌های خود خواهد شد. اما آیا این برای موفق‌شدن و موفق‌ماندن کافی است؟ آیا کودکان دنیای امروز مانند دوران کودکی پدرمادهایشان، از بازی‌هایی با داستان‌سازی‌های تخیلی، مانند دزدوپلیس و خاله‌بازی، زیاد استفاده می‌کنند؟ یا مدام برنامه‌های تعیین‌شده کلاس‌ها و مربیان و والدین را اجرا می‌کنند؟ کودک شما می‌داند که با عروسک یا توپ چگونه بازی کند؟ یا اگر هنگام بازی چالشی برای او ایجاد شد، چگونه آن را حل می‌کند؟ اگر خواهر یا دوستش توپش را از او گرفت، چه راه‌حلی را به‌کار می‌برد؟ خیال‌پردازی و فانتزی‌های (fantasy) کودکانه در رشد مهارت‌های تفکر انتقادی و توانایی حل‌خلاقانه مسائل، تأثیر بسزایی دارد.

بهترین فرصت‌ها برای ایجاد زمینه رشد توانایی حل مسائل و تفکر خلاق، موقعیت‌های بازی است. اجازه دهید فرزندان داستان خود را بسازند و آن را بازی کنند. هنگامی که کودک شما مامان عروسک بازیگوش خود می‌سازد، وقتی که مخلوط‌کن می‌شود یا جنگنده فضایی، زمانی که با پوره سیب‌زمینی یا برنج در بشقاب غذایی بازی می‌کند و از آن تپه می‌سازد... همه اینها تصورات و داستان‌های شیرین و درعین‌حال بسیار مهم برای رشد تفکر خلاقانه اوست. به جای اینکه فرزندان ساعت‌ها پای برنامه‌های ارزش‌تعیین‌شده تلویزیون بنشینند و یا با تبلت بازی کنند، باید شرایط فهمیدن و تصور از خود برایش فراهم شود. بازی با رنگ، چسب، کاغذ و قیچی... همین وسایل ساده می‌تواند دنیای آینده کودکان را متحول کند.

داشتن تخصص و دانش در زمینه‌ای خاص بسیار مهم است اما این، در کنار داشتن توانایی حل مسائل و ذهنی پویا می‌تواند از فرزندان، فردی موفق بسازد. فرصت‌هایی برای کودکان فراهم کنید تا آزادانه بازی کنند، خودش را بهتر بشناسد و شیوه‌های بهتر رویارویی با مشکلات را براساس شناختی که از خود دارد، کشف کند.

✦ **پژوهشگر مؤسسه «مطالعات کودکی مدرس»**

با پیشرفت بشر و تحولات جدید در فناوری اطلاعات و ارتباطات، جامع انسانی به سوی جامعه اطلاعاتی و جامعه دانایی‌محور حرکت می‌کنند. در جامعه دانایی‌محور، آنچه سبب ایجاد مزیت می‌شود، مهارت‌هایی است که دانش و اطلاعات را با کارایی به خدمات و کالاهای نو و ابتکاری تبدیل می‌کند. با گذشت زمان، همان‌طور که نقش اطلاعات و دانش در افزایش جنبه نرم‌افزاری پیدا می‌کند و مسائلی مانند آموزش و تربیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای زمان، بیشتر مورد توجه دولت‌ها قرار می‌گیرد. تحولات ناشی از انقلاب اطلاعاتی تا آنجا مهم و قابل توجه بوده‌اند که امروزه فرد باسواد به کسی اطلاق می‌شود که چهار مهارت پایه‌ای را داشته باشد؛ یعنی آفزون بر سوادهای سنتی، (سواد خواندن، نوشتن و حساب)، سواد جدیدی مطرح شده که یونسکو از آن به‌عنوان سواد اطلاعاتی و ارتباطاتی نام می‌برد. در کشور ما ایران فراگیرترین نهادی که به امر آموزش و تربیت نیروی انسانی می‌پردازد، وزارت آموزش و پرورش است که حدود یک چهارم جمعیت ایران را در خود جای داده است. متناسب با تحولات جدید در عصر اطلاعات، آموزش و پرورش هم باید تحولاتی را از سر بگذراند تا بتواند جایگاه مؤثر خود را در رشد و پیشرفت جامعه بیابد. در این فضا آموزش و پرورش با سه مسئله اساسی مواجه است. آموزش و پرورش از یک طرف باید مهارت‌های جدید مورد نیاز در عصر اطلاعات را به دانش‌آموزان آموزش دهد و از طرف دیگر باید ابزارها و فناوری جدید را در خدمت آموزش به کار گیرد و بالاتر از همه اینها باید به اصلاح فرایندها و مهندسی مجدد سازمان خود متناسب با عصر اطلاعات بپردازد. در همین ارتباط گفت‌وگوی «شرق» با علی حسینی، معاون مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش را بخوانید:

✦ **با شتاب سریع فناوری‌های نوین جای خالی بازاندیشی در نظام آموزشی ایران به چشم می‌خورد. چگونه نظام آموزش و پرورش می‌تواند جهت‌گیری مؤثری بر پذیرش فناوری آموزشی داشته باشد تا از این فرصت برای رفتن به سمت آموزش خلاق استفاده کند؟**

تغییر و تحولات در حوزه فناوری و تکنولوژی در دنیا امری تصادفی نیست. در حقیقت فناوری‌های نوین طوری طراحی شده‌اند که بتوانند در یک بازه زمانی بسیار طولانی و حتی در یک بازه زمانی نامتناهی یا نامشخص مانند عمر انسان، به کمک انسان بیایند تا خدمات برسانند. اساساً فلسفه شکل‌گیری فناوری، تصادفی یا یک امری که دارای بنیان خاصی نباشد، نیست. وقتی تکنولوژی‌ها این‌گونه تعریف شوند ابعاد مختلفی می‌گیرند و این‌ابعاد می‌تواند زندگی انسان را چه در حوزه اجتماعی و اقتصادی و چه در حوزه سیاست و محیط زیست تحت‌تأثیر قرار داده یا حتی تغییر دهد. قطعا یکی از اساسی‌ترین حوزه‌های اجتماعی حوزه آموزش است. ما در حوزه آموزش با انواع و اقسام پدیده‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مواجهیم. حوزه آموزش حوزه‌ای است که رویکردش به سمت آینده است. در کل دنیا حوزه آموزش به‌عنوان حوزه‌ای است که نگاهش به سمت تحولات و نیازهای آینده بشر معطوف و به صورت باورنکردنی منعطف است و بنابراین برنامه‌های آموزشی هم به همین سمت می‌رود و به سمت آینده‌پژوهی و آینده‌نگری در حرکت است. خیلی جالب است که

تخته سفید

معاون مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور در گفت‌وگو با «شرق»:

فناوری‌ها، تمرکزگرایی در آموزش را شکست داده‌اند

دقیقاً با ذات فناوری مطابقت دارد زیرا این ذات بر این است که براساس نیازهای آینده انسان طراحی می‌شود و مواردی که ما احساس می‌کنیم نیازی به آنها نیست، در بخش تکنولوژی در آینده دیده شده تا بعدها انسان استفاده کند و پیوستگی خاصی میان آموزش و تکنولوژی به وجود آمده است. از باب نگاه فلسفوفانه به فناوری، می‌توان گفت پدیده فناوری بر آموزش چیرگی پیدا کرده است. فناوری آموزشی وسیله‌ای است تا ابعاد آموزش را توسعه دهد و این منطقی است اما اساساً فناوری می‌تواند کالبد آموزش را به هم بریزد و یک آموزش نوین را مبتنی بر خودش ایجاد کند که اگر لوازم تکنولوژی نباشد آموزش فراگیر و باکیفیت هم نباشد. پس صرفاً نمی‌توان گفت این آموزش است که فناوری را در دل خودش جا داده است و به عنوان ابزار آن را به کار می‌برد درحالی‌که می‌توان این استتبار را داشت که فناوری‌های نوین به قدری جذابیت منطقی دارند که اساساً مردمی که جذب آن می‌شوند، در مسیر آموزش قرار می‌گیرند. باید از این فرصت استفاده کرد و برنامه‌های درسی و محتوای کتب آموزشی و روش‌های تدریس را متأثر از فناوری طراحی کرد تا در آینده این برنامه‌ها اسیر فناوری نباشند.

✦ **چگونه می‌شود از فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) به عدالت آموزشی دست در فلسفه شکل‌گیری فناوری مهم‌ترین بحث، دسترسی است. به‌گونه‌ای خدمات داده شود که حداکثری سهولت در دسترسی ممکن باشد و در آموزش همین ویژگی دسترسی اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا جمعیت انبوهی می‌توانند از یک منبع و بستر یکسان و مشخص بهره‌مند شوند. درواقع فناوری اساساً به دنبال توسعه عدالت و دسترسی برابر آموزشی است. بنابراین روزه‌به‌روز سخت‌افزار که عامل تبعیض است کم‌هزینه‌تر می‌شود تا همه بتوانند از این ابزار استفاده کنند و بسترهای منابع عظیم به طور یکسان با امکان دسترسی نسبتاً برابر توسعه یابد.**

همین عدالت اجتماعی را دامن می‌زند و در این حالت خدمات در حوزه‌های مالی، اجتماعی و آموزشی در طبقه‌های مختلف اجتماع توسعه پیدا می‌کند. درواقع دسترسی ساده و آسان به فناوری

پویا هستند و اساساً به شکل قابل‌انعطافی در حال تغییرند. اگر قرار باشد نظام آموزشی در کنار سیستم پویای توزیع فناوری قرار بگیرد و اصطلاحاً در آن تلفیق شود ممکن است که اساساً فلسفه حضور فناوری در کنار نظام آموزشی از دست برود و نتوان به‌خوبی از این فرصت استفاده کرد. برای کمک‌کردن به رشد نظام آموزشی و حفظ ساختار فرهنگی آن باید ساختاری تعریف شود که این ساختار تکمیل‌کننده باشد. شرکت‌های دانش‌بنیان یا سمن‌ها می‌توانند نقش تسهیل‌گری را در این تلفیق و توسعه آن داشته باشند، به‌گونه‌ای که خدماتی را در کنار این سیستم آموزشی تعریف کنیم که این خدمات تکمیل‌کننده، تسهیل‌کننده و پرکننده نقاط ضعف سیستم آموزشی ما باشند و در نهایت وظایف در این حوزه را به سمن‌ها و بخش خصوصی اختصاص دهیم و... واگذار کنیم، اما اینکه چگونه این ظرفیت بالقوه خارج از ساختار محکم و به‌شدت متمرکز آموزشی در داخل این سیستم خودش را نشان دهد برعهده دولت‌هاست. نهاد آموزش می‌تواند پنجره‌هایی را در درون برنامه درسی و آموزشی خودش طراحی کند و این فرصت‌ها اختصاص پیدا می‌کند به خدماتی که سمن‌ها و شرکت‌های خصوصی یا دانش‌بنیان یا افراد کارآفرین می‌توانند در این پنجره‌ها و بازه نقش خود را ایفا کنند. اینکه تا چه اندازه سمن‌ها یا شرکت‌های خصوصی مایل در بخش خصوصی نظام آموزشی نقش ایفا کنند، متفاوت است. در بعضی نقاط محروم سمن‌ها خود را به‌نوعی در پنجره‌های آموزشی قرار داده‌اند و ارائه خدمات می‌کنند و بعضاً برخی سمن‌ها هستند که می‌خواهند بازی خودشان را داشته باشند و نمی‌خواهند در این پنجره‌ها خودشان را قرار دهند. البته ناگفته نماند که ما مشکلاتی را در بخش مدیریتی آموزش و پرورش داریم که باید مرتفع شوند و همچنین در حوزه رویه‌ها و قوانین آموزش و پرورش که باید برطرف شوند.

✦ **چشم‌انداز شما برای حضور سمن‌ها در آموزش و پرورش چیست؟**

بخشی از ظرفیت‌های آموزش و پرورش در سمن‌ها به کار گرفته شده است، اما بسته به اهدافی که سمن‌ها دنبال می‌کنند متفاوت است. از آنجایی که بخشی از سمن‌ها به کمپانی‌های خصوصی تبدیل شده‌اند و به دنبال سود و منفعت هستند، طبیعی است که احتمال می‌رود از مسیر عدالت آموزشی منحرف شوند یا ظرفیت مالی آموزش و پرورش را به‌گونه‌ای نبینند که بتواند از خدمات غیررایگان آنها استفاده کند و بنابراین نمی‌توانند در سیستم آموزشی فراگیر باشند، اما بخشی از سمن‌ها هستند که مایلند ارائه خدمات بدهند، بدون اینکه به دنبال درآمدزایی باشند. ما باید برای سمن‌ها تعریف داشته باشیم. برخی منطقه‌ای‌اند یا حتی برخی مدرسه‌ای هستند، یعنی سمن‌هایی که تمرکزشان روی منطقه خاص و تعداد مدرسه خاص است.

آموزش و پرورش وقتی در منطقه‌ای می‌خواهد طرحی را پیاده کند متوجه باشد که چه سمن‌هایی مایل به مشارکت هستند؛ مأموریت‌ها و خدمات آنها چه کمکی به سیستم آموزشی منطقه و مدارس می‌کند؟ هزینه- فایده مشارکت‌های غیردولتی و سمن‌ها بر نظام آموزشی چگونه است؟ چه شکافی را در حوزه عملکردی می‌خواهند پر کنند که آموزش و پرورش از آن عاجز است؟ و سایر موارد... تا بر اساس مدل منطقه‌ای بتوانیم مشکلات مناطق آموزشی مختلف را با کمک سمن‌ها پوشش دهیم.

یادداشت

یک سال گذشت

اعظم پویان

✦ یک سال از انتشار صفحه «تخته‌سفید» گذشت. ۲۱ فروردین سال ۹۵ بود که این صفحه میزبان اندیشه‌های دغدغه‌مندان حوزه آموزش و پرورش شد. با وجود اینکه می‌دانستیم مسیر دشواری پیش‌روست، اما در همان ابتدای کار، با استقبال گرم فرهنگیان از انتشار هفتگی این صفحه با پیشنهادها و انتقادات مختلف، از انتخاب عنوان صفحه گرفته تا پیشنهاد سوز و کارشناس‌های مختلف و ارسال مطالب ارزشمندان، دلگرم به ادامه مسیر شدیم.

انتخاب موضوع گزارش‌ها و مصاحبه‌ها از درون جلسه‌ها و گفت‌وگوهای مختلف با کارشناسان اقتصادی و اجتماعی حوزه آموزش و پرورش بیرون آمد و گاهی استقبال به حدی بود که تا چندین شماره پایایی به موضوع مربوطه پرداخته شد. بیان مطالبات فرهنگیان به قلم خودشان در شماره‌های مختلف صفحه «تخته‌سفید» یکی دیگر از دلخوشی‌های ما برای پیمودن این مسیر ناهموار بود.

انتخاب موضوع گزارش‌ها و مصاحبه‌ها از درون جلسه‌ها و گفت‌وگوهای مختلف با کارشناسان اقتصادی و اجتماعی حوزه آموزش و پرورش بیرون آمد و گاهی استقبال به حدی بود که تا چندین شماره پایایی به موضوع مربوطه پرداخته شد. بیان مطالبات فرهنگیان به قلم خودشان در شماره‌های مختلف صفحه «تخته‌سفید» یکی دیگر از دلخوشی‌های ما برای پیمودن این مسیر ناهموار بود.

این صفحه را با وقف‌های کوتاه مواجه کرد و هنوز طعم پرهمر پیام‌های مخاطبانمان که درخواست انتشار مجدد صفحه را داشتند در لابه‌لای کلماتی که در «تخته‌سفید» منتشر می‌شود، مانگار است. امید داریم در سال پیش‌رو با حضور گرم و فعال فرهنگیان در این صفحه، برای بیان دغدغه‌ها و راهکارهای کارشناسی‌شان، کمی حال آموزش و پرورش کشورمان رو به بهبود برود. اصلاح مسیر آموزش و پرورش و ارتقای جایگاه عملی در جامعه فقط به همت معلمان و مدیرانی اتفاق می‌افتد که فراتر از فکر کردن به مشکل بتوانند راهکار عملی پیشنهاد دهند. تخته‌سفید پذیرای پیشنهادهای عملیاتی شما خوبان برای این مهم است.

مدیران مدارس به ظاهر کوچک‌ترین بخش سیستم آموزشی؛ یعنی «مدرسه» را مدیریت می‌کنند، اما به واقع رهبران آموزشی هستند که هدایت‌کننده مسیر آموزش و پرورش از همان شروع راه هستند. در سال جدید تصمیم داریم هر هفته ستونی برای گفت‌وگوی این رهبران آموزشی با مخاطبانمان اختصاص دهیم.

اما در ادامه مسیر، تصمیم داریم میزبان آموزش و پرورش در استان‌های این مرزوبوم باشیم. باور داریم که توسعه در کشور ما از مسیر آموزش و پرورش می‌گذرد و این مهم اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه روزی سایه تمرکزگرایی از آموزش و پرورش‌شمان (نه صرفاً در صحبت و نوشتار که در عمل) زوده شود. از فرهنگیان و مدیران آموزش و پرورش استان‌ها دعوت می‌شود تا با بیان دغدغه‌ها و توضیح شفاف و مشخص از وضعیت آموزش و پرورش در استانشان در این مسیر ما همراهی کنند.

فره‌به‌بودن وزارت آموزش و پرورش و کم‌تحرکی آن و مشکلات معیشتی فرهنگیان سال‌های سختی را برای آموزش و پرورش در این سرزمین رقم زده است، اما حضور فعال رسانه‌ها در عرصه آموزش و پرورش در سال‌های اخیر، چراغ امیدواری برای بهبود را روشن نگه داشته است.

سودوکو سخت ۲۰۷۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۰۷۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۶	۱	۹	۳	۲	۵	۷	۸	۴
۷	۵	۸	۱	۴	۹	۳	۶	۲
۲	۳	۷	۶	۵	۴	۸	۱	۹
۵	۷	۲	۱	۶	۹	۸	۴	۳
۱	۴	۶	۸	۷	۳	۵	۲	۹
۹	۸	۳	۶	۲	۴	۷	۵	۱
۸	۹	۱	۲	۳	۷	۴	۵	۶
۴	۵	۶	۸	۱	۳	۷	۲	۹
۳	۶	۷	۵	۱	۲	۹	۸	۴
۱	۴	۷	۵	۲	۸	۳	۶	۹
۲	۵	۸	۹	۳	۶	۷	۱	۴
۵	۷	۱	۴	۸	۳	۹	۲	۶
۸	۱	۴	۸	۳	۹	۲	۶	۵
۳	۹	۶	۸	۱	۳	۷	۲	۵
۷	۸	۲	۱	۵	۴	۶	۹	۳
۹	۶	۵	۳	۷	۲	۸	۱	۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴

۸- کارگردان فیلم لاتاری (در حال اکران) - ۹- خطی در دایره- بندری در اوکراین- همسر سمیه، از پیشگامان پذیرش اسلام ۱۰- پول امارات- شکرگزار- برادر عرب ۱۱- بخش پایینی صورت- خیرها-

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴